

Implementarea dosarului de audit fiscal standard, facturarea electronică şi introducerea caselor de marcat fiscale electronice, cu modul de comunicare în timp real cu autoritatea fiscală sunt trei propuneri ale consultanţilor fiscali pentru îmbunătăţirea colectării TVA.

România se află an de an pe unul dintre ultimele locuri în UE în clasamentul gradului de colectare a TVA. Astfel în anul 2016, gradul de eficienţă al taxării a fost de 72% (77% dacă se exclude autoconsumul populaţiei care nu poate fi supus TVA), un nivel semnificativ redus faţă de Slovenia (campioana regiunii cu 98%), Bulgaria cu 91% sau Cehia cu 85%.

“Este ştiut faptul că TVA este impozitul cu cea mai importantă contribuţie la bugetul de stat al României, reprezentând, conform execuţiei bugetare din luna iulie, 20,6% din total venituri bugetare. Reprezentând aşadar cea mai mare sursa de venit, este de aşteptat că autorităţile responsabile cu administrarea fiscală să urmărească foarte atent modul de calcul, declarare şi plată a acestui impozit către trezoreria statului. Cel mai important lucru este să facem câţiva paşi înainte în sistemul de administrare fiscală, prin informatizare şi reducerea birocraţiei. În acest fel s-ar putea împuşca doi iepuri dintr-un foc: posibilitatea de a urmări tranzacţiile între contribuabili în timp real cu efecte în reducerea evaziunii şi încurajarea conformării voluntare”, a precizat, pentru MEDIAFAX, Gabriel Sincu, consultant fiscal.

Acesta propune trei măsuri concrete ce ar putea fi introduse odată cu finalizarea procesului de modernizare:

- implementarea dosarului de audit fiscal standard (”standard audit file for tax – SAF-T”), un standard de transmitere electronică a datelor financiar-contabile şi fiscale între contribuabil şi autoritatea fiscală. Vorbim practic de deschiderea unui canal de comunicare între contribuabil şi autorităţi prin care fiscul poate intra şi verifica în orice moment operaţiunile oricărui plătitor de impozite înregistrat în România. Se elimină astfel procedurile greoaie de control, cu resurse importante imobilizate de ambele părţi, cu relaţii tensionate şi timp pierdut. În plus, creşte eficienţa activităţii de inspecţie fiscală, informaţiile sunt doar la un click distanţă iar fiecare dintre părţi îşi vede în linişte de treaba ei.

- facturarea electronică presupune eliminarea documentelor pe suport hârtie, factura circulând de la furnizor la client printr-o conexiune electronică securizată care trece şi pe la fisc. Informaţiile rămân şi pe serverul autorităţii fiscale de unde pot fi reconciliate automat cu cele din declaraţiile fiscale depuse de contribuabil şi pot regla imediat orice anomalii. De asemenea, inspectorii au la îndemână instrumentul necesar de intervenţie în timp real în momentul în care în circuitul economic ”se rupe o verigă din lanţ” şi există riscul ca unul dintre participanţi să eludeze plata TVA.

- introducerea caselor de marcat fiscale electronice, cu modul de comunicare în timp real cu autoritatea fiscală. Această măsură este deja pe listă dar a suportat multe amânări ca urmare a faptului că lipseşte veriga principală din lanţ, acel sistem informatic integrat împreună cu sistemele de comunicaţie care să permită transmiterea în timp real a datelor.

„În măsura în care aceşti paşi ar fi făcuţi, vom vedea cu siguranţă o îmbunătăţire a colectării TVA şi nu vom mai fi nevoiţi să inventăm soluţii alternative gen plata defalcată a TVA sau reînregistrarea fiscală a tuturor contribuabililor. Apa caldă şi mersul pe jos există deja, nu trebuie decât să învăţăm să le folosim şi noi aşa cum fac alţii!”, susţine Gabriel Sincu.

Iar, Alin Negrescu, Tax Director, KPMG, a explicat pentru MEDIAFAX care sunt cauzele ce stau la baza slabei colectări: “La nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, gradul de colectare a TVA se măsoară cu ajutorul indicatorului cunoscut sub denumire de GAP-ul de TVA. Acesta reprezintă diferenţa dintre suma de TVA pe care statul s-ar aştepta să o încaseze şi suma de TVA efectiv colectată la bugetul statului respectiv. Desigur, în spate există o metodologie de calcul complexa care se bazează pe foarte multe variabile/estimări privind consumul general din

economie. Conform studiilor şi analizelor efectuate de către specialiştii Comisiei Europene, principalele surse ale GAP-ului de TVA sunt reprezentate în principal de fraudă, economia neagră, schemele de optimizare/evitare a taxei, falimente/insolvenţe, lipsa unor mecanisme eficiente de colectare a taxei. Conform datelor oficiale publicate de instituţiile europene, GAP-ul de TVA la nivelul UE este de aproximativ 160 miliarde de euro, iar în rândul statelor membre, România se află pe locurile fruntaşe, cu un GAP de TVA de peste 37% la nivelul anului 2014".

Acesta arată că frauda de TVA reprezintă o problemă reală, nu numai la nivelul României, ci în general, iar la nivel european există o preocupare continuă a autorităţilor fiscale pentru a găsi mijloace de combatere a acestui fenomen. În acest sens, la nivelul Comisiei Europene (CE) a fost adoptat anul trecut un plan de acţiune care include câteva măsuri ce ar trebui adoptate urgent de către statele membre astfel încât să se reducă GAP-ul de TVA.

Printre măsurile de luptă împotriva fenomenului de fraudă în ceea ce priveşte TVA, subliniate de organismele europene şi discutate de către reprezentanţii statelor membre, se numără o mai bună cooperare între administraţiile fiscale din statele membre, creşterea gradului de digitalizare a relaţiei dintre contribuabili şi autorităţile fiscale, simplificarea procedurilor administrative de administrare şi colectare a taxei, creşterea gradului de pregătire a organelor de inspecţie fiscală, identificarea acelor sectoare din economie cu grad scăzut de colectare a taxei şi elaborarea unor măsuri specifice de contracarare.

"Spre exemplu, în state precum Cehia, Polonia şi chiar Bulgaria au fost adoptate măsuri menite să eficientizeze procedurile de control şi verificare a companiilor, simplificarea procesului de rambursare a sumelor de TVA. S-a avut în vedere în special creşterea gradului de digitalizare a relaţiei dintre contribuabili şi autorităţile fiscale, prin dezvoltarea sistemelor informatice care au condus la o eficientizare semnificativă a resurselor, atât umane, cât şi materiale, utilizate în procesul de urmărire şi control a obligaţiilor fiscale datorate bugetului de stat", spune Alin Negrescu.

Reprezentantul KPMG dă exemplul Poloniei care a adoptat începând de anul trecut fişierul standard de audit pentru scopuri fiscale, cunoscut sub denumirea de SAF-T (Standard Audit File for Tax), ce presupune de fapt un flux electronic permanent de informaţii financiar-contabile şi fiscale între companii şi autorităţile fiscale, oferindu-se astfel posibilitatea autorităţilor fiscale de a efectua procedurile de analiză şi control într-un timp mult mai scurt şi cu resurse mult mai limitate. În prezent, acest sistem este utilizat în şase state membre ale UE, iar principalele beneficii constau în creşterea eficienţei în realizarea inspecţiei fiscale, identificarea unor posibile erori chiar în timpul derulării unui ciclu de activitate şi desigur, creşterea gradului de colectare a TVA şi reducerea GAP-ului.

Iar, Bulgaria, ţara vecină cu care adesea ne comparăm atunci cand vine vorba despre progresele făcute în domeniul luptei împotriva fenomenului de fraudă şi evaziune fiscală, a investit enorm în reformarea sistemului administrativ fiscal, în special prin digitalizarea şi simplificarea procedurilor administrative. Astfel, Bulgaria a înregistrat progrese semnificative în ceea ce priveşte colectarea TVA, ajungând la un grad de colectare a TVA de peste 90%, în timp ce România se situează în mod constant în ultimii ani pe la aproximativ 80% (diferenţa dintre sumele de TVA de plată declarate de către contribuabili şi cele efectiv încasate la bugetul de stat).

„În România, lupta împotriva fraudei de TVA şi reducerea GAP-ului uriaş de taxă au constituit întotdeauna o preocupare a autorităţilor, existând anumite eforturi făcute în ultimii ani în ceea ce priveşte reformarea/modernizarea aparatului administrativ, creşterea gradului de pregătire a inspectorilor fiscali, înfiinţarea unor structuri specializate, îmbunătăţirea sistemelor informatice de administrare şi evidenţă fiscală. Desigur, aceste eforturi trebuie intensificate pentru că există încă foarte multe probleme în special în ceea ce priveşte colectarea TVA, combaterea fraudei, rambursările de TVA şi inspecţiile fiscale care durează încă foarte mult”, afirmă Negrescu.

Acesta reaminteşte că, recent a fost aprobat mecanismul de plăţi defalcate de TVA, care va fi obligatoriu de la 1 ianuarie 2018 pentru toate persoanele impozabile înregistrate în scop de TVA în România.

Reprezentantul KPMG susţine că, deşi acesta se vrea a fi un instrument de combatere a fraudei de TVA, prin care autorităţile române speră să obţină rezultate semnificative în această zonă, atât analiştii, cât şi mediul de afaceri şi-au exprimat nemulţumirea faţă de acest sistem, atât din perspectiva deranjului major pe care îl generează în piaţă, cât şi al neîncrederii exprimate cu privire la eficacitatea acestuia de creştere a gradului de colectare.

“Acest mecanism de plăţi defalcate are în vedere reglementarea modului de plată/încasare şi evidenţiere doar în ceea ce priveşte sumele de TVA declarate şi care sunt plătite/încasate. De aceea este puţin probabil că acesta va produce rezultate deosebite în ceea ce priveşte creşterea gradului de colectare a TVA, pentru că zonele de fraudă şi economia gri vor rămâne neatinse de regulile introduse de acest nou sistem. În schimb, acest mecanism va genera foarte multe probleme companiilor, de la schimbări majore ale sistemelor informatice, reconfigurarea aranjamentelor comerciale, până la limitari în utilizarea resurselor financiare reprezentate de sumele de TVA aferente tranzacţiilor efectuate. Reducerea GAP-ului de TVA reprezintă un deziderat al tuturor statelor europene, dar măsurile discutate în cadrul grupurilor de lucru

organizate la nivelul UE şi implementate, cu foarte mult succes în unele ţări, trebuie să fie astfel structurate încât să asigure o creştere eficientă şi sustenabilă a gradului de colectare a taxei, lucru care în niciun caz nu este posibil atunci când astfel de măsuri constituie o povară administrativă pentru jucătorii din mediul economic şi produc modificări majore în ceea ce priveşte regulile liberului schimb în piaţă. Faptul că mecanismul de plăţi defalcate nu a fost implementat în mod general în niciun alt stat poate constitui o dovadă a faptului că eficienţa/eficacitatea acestuia în creşterea gradului de colectare este una limitată şi tocmai de aceea ar trebui utilizat ca atare.

** sursa :-- http://www.mediafax.ro/economic/cum-au-reusit-bulgaria-si-polonia-sa-si-imbunatateasca-colectarea-tva-trei-solutii-pentru-anaf-16726966